

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק למניעת הטרדות של מוקדי חירום (תיקון- איכון אוטומטי של שיחות למוקדי חירום),
התשע"ז-2016

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

הצעה זו באה לערוך תיקון בחוק למניעת הטרדות של מוקדי חירום, התשע"ו-2016, על מנת לאפשר למוקדי החירום במשטרה לקבל באופן אוטומטי את נתוני המיקום של המתקשר מטלפון נייד למוקד החירום, לצורך ייעול פעילות מוקד החירום של המשטרה. קבלת נתוני מיקום של אדם הפונה אל מוקד חירום תסייע למניעת אובדן חיי אדם, סבל ונזק לרכוש.

למשטרת ישראל מתקבלות כ-9 מיליון שיחות מוקד בשנה. התפלגות השיחות מלמדת על מגוון רחב של נושאים החל מאירועי חירום תלונות על רעש, תפיסת חניות, סיוע בדרכים בקשות מידע ואף שיחות הטרדה. חלק קטן מהשיחות מצריך קבלת נתוני מיקום של מתקשר מטלפון נייד למוקד החירום, כאשר יש צורך באיכון לשם הצלת חיים או מניעת פגיעה בחיי אדם.

עם עליית השימוש הטלפונים ניידים, רוב הפניות במצבי חירום נעשות באמצעות טלפון נייד, כאשר הפונה נמצא פעמים רבות במצב מצוקה, לחץ רב ולעיתים סכנת חיים. בשל כך, לעיתים מתקשה המתקשר למסור נתוני מיקום מדויקים. הצעת חוק זו נועדה לאפשר למשטרה לקבל נתוני מיקום של המתקשר אל מוקד החירום באופן אוטומטי יחד עם נתוני השיחה, באופן זה כוחות החירום יוכלו לאתר את הפונה ולהגיע אליו בזמן קצר יותר, ויהיה בכך כדי לחסוך זמן טיפולי יקר לצורך הצלת חיי אדם או לצורך מניעת ביצוע מעשה עבירה שיש עמו חשש לסיכון חיי אדם.

במקרים רבים אירוע מזווח למוקד החירום של משטרה ישראל ומועבר ממנה לגופים אחרים ובכלל זה גופי רפואה והצלה, וככל שבידי המשטרה מיקום מדויק יהיה בכך כדי לחסוך זמן יקר לכלל גופי ההצלה.

בהתאם למצב החוקי הקיים, משטרת ישראל אינה יכולה לקבל נתון כאמור באופן אוטומטי לצורך מילוי תפקידה. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-נתוני תקשורת), תשס"ח-2007¹, קובע כי משטרת ישראל יכולה לקבל נתוני תקשורת המצויים במאגר מידע של בעל רישיון בזק בדחיפות, באישור בית המשפט או קצין מוסמך בהתאם לנסיבות. הסדר זה אינו מאפשר קבלה אוטומטית באופן מידי של נתונים בזמן אמת, כאשר יש צורך באיתור מיקומו של מתקשר אל מוקד החירום.

לאור האמור, מוצע לאפשר למשטרת ישראל לקבל נתוני מיקום של מתקשר מטלפון נייד למוקד החירום.

יצוין כי לצד מוקד החירום מפעילה משטרת ישראל גם את מוקד 110 כשירות שניתן לאזרח והמהווה

¹ ס"ח תשס"ח-מס' 2122 עמ' 72

מוקד לאומי לשאלות של אזרחים בנושאים משטריים, מספק הסבר והכוונה מקצועיים בתחומים שבאחריות המשטרה ועל פי החוק, או לחילופין מפנה אזרחים לגורם הרלוונטי שיטפל בפנייתם ככל שפנייתם איננה בתחום אחריות טיפול המשטרה.

ככלל שיחות למוקד 110 לא יכללו במסגרת האיכון האוטומטי וזאת בשונה מהשיחות למוקד החירום של המשטרה כמוצע. אם כי שיחות למוקד החירום יוכלו להתקבל במוקד 110, ככל שיוחלט להפעיל את מוקד המידע במתכונת חירום, ככל שיעלה צורך במקרה של כשל מערכת, או במקרה של תקלה במערכות מוקד החירום הארצי.

יצוין כי איכון אוטומטי של מתקשרים מטלפון נייד למוקדי החירום נעשה במקומות שונים בעולם. בארה"ב האיכון מבוצע בשני שלבים, רשויות החירום משתמשות בטכנולוגיית Cell ID כשלב ראשון באיכון, ולאחר מציאת האנטנה שקלטה את השיחה, הם מבקשים ממפעיל הרשת הסלולרית של הטלפון לספק מידע GPS/ GNSS לאיכון מדויק של המתקשר. שיטה זו נחשבת למדויקת מאד; הוועדה הפדרלית לתקשורת בארה"ב (Federal Communication Commission -FCC) קבעה תכנית זו שלבית להנגשת המידע אודות מיקום הפיזי של המתקשרים בעת התקשרותם למוקד החירום. (שלב א' - מפעילות רשת הטלפון חייבות לספק למוקד החירום את מספר הטלפון של המתקשר ואת מיקום האנטנה שקלטה את השיחה בתוך 6 דקות מבקשת מרכזיית החירום. שלב ב' - מפעיל רשת הטלפון חייב לספק למוקד החירום את נתוני המיקום של המתקשר בטווח של 300 מ').

בבריטניה יש שימוש בשיטה היברידי, המערבת מספר טכנולוגיות איכון ביחד (GPS /WIFI וכו') וכשהמתקשר מאוכן- נשלחת הודעת SMS למרכזיית מוקד החירום עם כל הפרטים הנחוצים אודות מיקום המתקשר;

באירופה סעיף 26(3) לדירקטיבה של האיחוד האירופאי בנושא שירות אוניברסלי וזכויות משתמשים בנושא רשתות ושירותי תקשורת, מחייבת את מדינות אירופה לנקוט אמצעים כך שמפעילות רשתות הטלפון יהיו מסוגלות להנגיש לרשויות החירום מידע אודות מיקום המתקשר בעת אירוע חירום. (eur-lex.europa-CELEX:32002L0022); באירופה משתמשות רוב חברות האיחוד האירופאי בפתרונות איכון על בסיס Cell-ID ורדיוס האיכון הממוצע הוא של 500 מ'. בחלק ממדינות האיחוד (כמו בולגריה, ספרד, קפריסין, צ'כיה, דנמרק וספרד) המשטרה נעזרת במפעיל הרשת הסלולרית שקלטה את השיחה, ושולחת אליה בקשה לאיכון שיחת החירום באופן אוטומטי, ובחלק מהמדינות כמו צרפת, גרמניה, אירלנד שבדיה ובריטניה, הבקשה לאיכון נעשית באופן ידני;

ג. עיקרי החוק המוצע

מוצע לאפשר למשטרה לקבל ממפעיל הסלולאר נתוני מיקום של הפונים למוקדי החירום, באופן אוטומטי. אופן העברת המידע ייקבע בתיאום עם חברות הסלולר ואופן השימוש באיכון יבוצע כפי שייקבע בנהלים פנימיים של המשטרה.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

בחוק למניעת הטרדות מוקדי חירום, התשע"ו-2016, שם החוק יתוקן ויקרא: חוק לשיפור השירות של מוקדי החירום, יתווסף 10א לחוק.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המינהלי

שימוש בקבלת מיקום בעת שיחה למוקד חירום תסייע לאזרח ותייעל את טיפול מוקד החירום של המשטרה.

ו. נוסח החוק המוצע:

להלן נוסח החוק מוצע:

הצעת חוק למניעת הטרדות מוקדי חירום (תיקון מס'), התשע"ז-2016

תיקון שם החוק	1.	בחוק למניעת הטרדות במוקדי חירום, התשע"ו-2016, (להלן- החוק העיקרי), בשם החוק, המילים "למניעת הטרדות" ימחקו; ובמקומן יבוא: לשיפור השירות של מוקדי החירום;
תיקון סעיף 1	2.	אחרי ההגדרה "מפעיל סלולארי", יבוא: "נתוני מיקום"- כהגדרתם בחוק נתוני תקשורת;
הוספת סעיף 10א	3.	אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי, יבוא:
"נתוני מיקום של מתקשר למוקד חירום	10א	משטרת ישראל רשאית לקבל נתוני מיקום כהגדרתם בחוק נתוני תקשורת, של מתקשר למוקד חירום של משטרת ישראל בצירוף לנתוני הזיהוי שלה". השימוש בנתוני המיקום יבוצע כפי שייקבע בנוהל שייקבע ראש אגף המבצעים של משטרת ישראל";

08220716